Aktualności

Budżet na kolejny rok, nagroda Wójta i wyposażenie dla strażaków – szczególna sesja Rady Gminy Mszana Dolna

29/12/2017, dodał: **Magda Polańska**

Ostatnia sesja Rady Gminy Mszana Dolna w 2017 roku miała bardzo uroczysty przebieg i szczególny charakter.

W porządku obrad znalazły się tematy istotnie z punktu widzenia funkcjonowania Gminy. Najważniejszą uchwałą, nad którą głosowali radni, był budżet Gminy Mszana Dolna na 2018 rok. Piątkową sesję rozpoczęto jednak od akcentów, które nie podlegały obradom.
Strażacy z OSP Mszana Górna i OSP Łętowe otrzymali zestawy ratownicze PSP R1 zakupione w ramach realizacji zadań z Funduszu Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, współfinansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Naczelnik OSP Mszana Górna - Krzysztof Rusnak i Tadeusz Bieniek – jego zastępca oraz Prezes OSP Łętowe - Grzegorz Kołodziej i Zbigniew Florek - Skarbnik odebrali je z rąk Edwarda Siarki – Posła na Sejm RP i Prezesa Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Małopolsce, Bolesława Żaby – Wójta Gminy i Prezesa Zarządu Miejsko – Gminnego Związku OSP RP w Mszanie Dolnej oraz Aleksandry Kani – Przewodniczącej Rady Gminy. Zestawy ratownicze, które odebrali strażacy, posiadają najnowsze wytyczne KSRG i zawierają: szyny Kramera, kompletne deski ortopedyczne z pasami i stabilizatorami głowy oraz BurnTec w torbie.

Bardzo uroczystym momentem piątkowej sesji było wręczenie prof. dr hab. Józefie Kobylińskiej nagrody Wójta Gminy Mszana Dolna za osiągniecia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Bolesław Żaba, wręczając nagrodę, podkreślił wieloletnie działania Pani Profesor na rzecz ochrony dóbr kultury i tradycji ludowej tego regionu. Gratulacje nagrodzonej złożyła również Aleksandra Kania – Przewodnicząca Rady Gminy Mszana Dolna.

Prof. Kobylińska jest Zagórzanką z krwi i kości, niekwestionowaną ambasadorką tej kultury. W uzasadnieniu do wniosku o przyznanie nagrody zawarto jej szczególne osiągnięcia dla Gminy Mszana Dolna:

„Prof. dr hab. Józefa Kobylińska jest językoznawcą, pracownikiem naukowym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (dawniej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a potem Akademii Pedagogicznej), gdzie pełniła szereg funkcji, m. in. wicedyrektora Instytutu Filologii Polskiej, prodziekana i dziekana Wydziału Humanistycznego; jest wychowawcą wielu pokoleń nauczycieli polonistów oraz licznych badaczy języka. Urodziła się w Mszanie Dolnej. Mimo, iż swoje prywatne i zawodowe życie związała z Krakowem, swoje zainteresowania ulokowała w stolicy Zagórzan i jej okolicach. O zainteresowaniach badawczych prof. Józefy Kobylińskiej zdecydowało właśnie miejsce urodzenia oraz bardzo dobra znajomość kultury i gwary górali zagórzańskich. Stąd kierunki jej naukowych dociekań koncentrują się wokół czterech tematów: pisarstwo Władysława Orkana, gwara zagórzańska, język *Ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka* oraz historia, zwłaszcza najnowsza, jej małej ojczyzny. Od 1965 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (Oddział w Mszanie Dolnej).

Swoją zawodową uwagę i wiedzę skupiła również na terenie Gminy Mszana Dolna. Jest autorką *Słownika gwary gorczańskiej (zagórzańskiej)* – jedynego w regionie słownika pożytecznego dla leksykogarfii gwarowej, zawierającego ponad 10 000 haseł (bez podhaseł i związków wyrazowych) – z tego ok. ¾ to wyrazy i wyrażenia bardzo ważne dla geografii językowej. W recenzji do książkowego wydania tego słownika prof. Marian Kucała podkreśla, że obecnie trudno by już było zebrać taki materiał, gdyż gwary cofają się i zanikają. Prof. Kobylińska ocaliła więc od zapomnienia najistotniejszy fragment naszego dziedzictwa kulturowego.

Badała również pod względem językowym najstarszy zabytek z tego regionu – Księgi gromadzkie wsi Kasina Wielka. Opublikowała na ten temat kilka artykułów, a całe opracowanie *Studia nad językiem ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka 1513 – 1804* wydane zostało z okazji 650 – lecia lokacji Kasiny Wielkiej. W recenzji do tego wydania prof. dr hab. Leszek Bednarczuk zawarł najbardziej istotne dla Zagórzan efekty pracy prof. Kobylińskiej: *„Książka Profesor Józefy Kobylińskiej to wyjątkowe dzieło, które jest równocześnie pracą naukową z dialektologii historycznej i onomastyki południowomałopolskiej a zarazem encyklopedią wiedzy o życiu codziennym i kulturze dawnych Zagórzan (górali gorczańskich). We wprowadzeniu przedstawiła Autorka historię wsi od najstarszej wzmianki z 1254 roku do dziś i wyjaśniła jej nazwę, zanotowaną przez Długosza jako Kwasina (od smaku wody w przepływającym przez nią potoku). Omówiła znaczenie Ksiąg gromadzkich jako świadectwa języka regionalnego epoki średniopolskiej. W podstawowej części rozprawy dokonała skrupulatnej analizy zawartego w Księgach słownictwa w obrębie kilkunastu pól wyrazowych (nazwy ziemi, umiejętności i spadków, tytułów, zawodów, nazwy zwierząt domowych, pożywienia, zabudowań, stosunków rodzinnych, przestępstw i kar, miar czasu), a następnie objaśniła imiona i nazwiska ówczesnych mieszkańców wsi. W części gramatycznej scharakteryzowała słowotwórstwo, fleksję i fonetykę gwarową. Całość dopełniła bogata bibliografia oraz alfabetyczny indeks wyrazowy. Licząca ponad 500 stron monografia jest językowym pomnikiem wystawionym przez Autorkę jej ojczystej ziemi zagórzańskiej”.*

Prof. dr hab. Józefa Kobylińska była referentem i jednym z głównych organizatorów konferencji naukowej pt. *„Historia, tradycja, kultura”* zorganizowanej z inicjatywy Wójta Gminy Mszana Dolna,

Bolesława Żaby oraz Katedry Języka Polskiego Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Konferencją tą zapoczątkowano obchody jubileuszu 650 – lecia lokacji wsi, która miała miejsce w 1363 roku. Podczas obrad konferencyjnych naukowcy z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (jedną z nich była prof. Józefa Kobylińska) wygłosili 8 referatów; cztery z nich dotyczyły różnych aspektów życia społecznego w XVI i XVII – wiecznej Kasinie Wielkiej. Materiał badawczy w tych referatach pochodził właśnie z *Księgi gromadzkiej wsi Kasina Wielka*. Pozostałe referaty dotyczyły osadnictwa na ziemi gorczańskiej; nazw chorób, na które umierali mieszkańcy Kasiny Wielkiej w dawnych wiekach; demonów zamieszkujących północne stoki Gorców oraz bohaterów powieści Lilian Seymur – Tułasiewicz, pisarki urodzonej w Kasinie Wielkiej. Referaty wygłoszone na konferencji wydane zostały drukiem w publikacji *„Historia, tradycja, kultura" – księga referatów.*

Temat Kasiny Wielkiej, jako krainy mogił i krzyżów, prof. Józefa Kobylińska poruszyła również w artykule opublikowanym w *Roczniku Sądeckim TOM XLIII.*

Opracowała również i opublikowała w *Małopolskim słowniku biograficznym uczestników działań niepodległościowych 1939 – 1956* oraz czasopismach regionalnych kilkadziesiąt biogramów osób związanych z ziemią zagórzańską, głownie członków ruchu oporu (AK) oraz ofiar gestapo i NKWD.

Swoją wiedzą na temat regionu, historii i kultury Zagórzan, dzieliła się hojnie z wszystkimi zainteresowanymi, m. in. wygłaszając referaty na wielu konferencjach naukowych, na zjazdach PTL oraz na konferencjach nauczycielskich i spotkaniach z młodzieżą".

Obrady ostatniej w tym roku sesji Rady Gminy zakończono życzeniami noworocznymi.

Magda Polańska